

Οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας για την Άνοια.

Έλενα Σάββα
Εργοθεραπεύτρια
Υπουργείο Υγείας
Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

Εισαγωγικά.....

- ▶ Ο πληθυσμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης γερνάει.
- ▶ Το 1950, 23 ηλικιωμένοι αντιστοιχούσαν σε 100 νέους,
- ▶ ενώ το 2050 προβλέπεται ότι 110 ηλικιωμένοι θα αντιστοιχούν σε 100 νέους.
- ▶ Η Τρίτη ηλικία φέρει μαζί της επιβαρυντικούς παράγοντες για την ψυχική υγεία,
 - π.χ η απώλεια δικτύων κοινωνικής υποστήριξης (οικογενειακό, φιλικό) και η εμφάνιση σωματικών και νευροεκφυλιστικών ασθενειών, όπως είναι η νόσος του Alzheimer και άλλες μορφές άνοιας.

- ▶ Το Υπουργείο Υγείας Κύπρου μετά από αίτημα του Παγκύπριου Συνδέσμου Στήριξης ατόμων με τη Νόσο Alzheimer και αναγνωρίζοντας τις τεράστιες διαστάσεις που λαμβάνει η νόσος της άνοιας
- ▶ Όρισε το 2000 την Πολυθεματική Επιτροπή για τη Νόσο Alzheimer.

Πολυθεματική Επιτροπή για τη Νόσο Alzheimer

- ▶ Έχει ως σκοπό τη μελέτη και αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με τη νόσο Alzheimer
- ▶ Βασικός στόχος είναι η βελτίωση και ο συντονισμός της παρεχόμενης φροντίδας στα άτομα με νόσο Alzheimer και στις οικογένειές τους
- ▶ Εκπροσωπούνται φορείς τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα.

Ειδικότερα, η σύνθεση της, *Πολυθεματικής Επιτροπής για τη Νόσο Alzheimer*:

Πρόεδρος:

- ▶ Εκάστοτε Διευθυντής Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας.

Μέλη – ένας εκπρόσωπος:

- ▶ Παγκύπριος Σύνδεσμος Στήριξης Ατόμων της Νόσου Alzheimer
- ▶ Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας
- ▶ Τμήματος Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, Υπουργείου Υγείας
- ▶ Τμήματος Φαρμακευτικών Υπηρεσιών, Υπουργείου Υγείας,
- ▶ Τμήματος Επισκεπτριών Υγείας, Υπουργείου Υγείας,
- ▶ Τμήματος Νοσηλευτών Ψυχικής Υγείας, Υπουργείου Υγείας
- ▶ Τμήματος Φυσιοθεραπείας, Ιατρικές Υπηρεσίες, Υπουργείου Υγείας.
- ▶ Τμήματος Εργοθεραπείας, Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας,
- ▶ Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου
- ▶ Ψυχιατρικής Εταιρείας Κύπρου
- ▶ Εκπρόσωπος Νευρολογικής Εταιρείας Κύπρου
- ▶ Συνδέσμου Ψυχολόγων
- ▶ Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου
- ▶ Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου

Δραστηριότητες που έχουν προωθηθεί από την Πολυθεματική Επιτροπή για τη Νόσο Alzheimer

- ▶ Συνεργασία με αντίστοιχους φορείς και επιστημονικές ομάδες του εξωτερικού
- ▶ Διάθεση δωρεάν φαρμάκων για τους ασθενείς με τη νόσο Alzheimer
- ▶ Ενεργός συμμετοχή και συντονισμός των εμπλεκομένων υπηρεσιών και εθελοντικών οργανώσεων για στήριξη των οικογενειών των ασθενών
- ▶ Συμμετοχή στην ανάπτυξη του δικτύου φροντίδας των ασθενών - δημιουργία Κέντρων Ημερησίας φροντίδας
- ▶ Εκπαίδευση λειτουργών ψυχικής υγείας σε θέματα άνοιας στη Κύπρο και στο εξωτερικό
- ▶ Εκπόνηση Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου για την άνοια 2012 - 2017.

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Άνοια 2012– 2017

Στοχεύει στην αναδιοργάνωση και αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών και βασίζεται στους πυλώνες:

Πρόληψη

- ▶ Να εξασφαλιστεί η εύκολη και ισότιμη πρόσβαση των ασθενών και των οικογενειών τους, ανεξαρτήτως της περιοχής όπου κατοικούν.
- ▶ Να ενισχυθούν τα προγράμματα ενημέρωσης και διαφώτισης των πολιτών, της καταπολέμησης του στίγματος που περιβάλλει τη νόσο και στην αξιοποίηση των νεώτερων δεδομένων.
- ▶ Αγωγή για εξοικείωση του κόσμου με την νόσο.

Έγκαιρη Διάγνωση και Θεραπεία

- ▶ Ενίσχυση των δομών που ασχολούνται με τη φροντίδα.
- ▶ Οι υπηρεσίες να καταστούν πιο ευέλικτες, για έγκαιρη διάγνωση και θεραπευτική παρέμβαση.

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για την Άνοια 2012– 2017 (συνέχεια)

Φροντίδα Ασθενών και Στήριξη στους Φροντιστές

- ▶ Αναβάθμιση στα θέματα της φροντίδας ατόμων με άνοια στα ιδρύματα.
- ▶ Να διευρυνθεί ο θεσμός και ο αριθμός των Κέντρων Ημέρας. Δημιουργία Κέντρων Ημέρας άνοιας σε όλες τις πόλεις της Κύπρου
- ▶ Να ενισχυθούν τα παρεχόμενα προγράμματα ενδυνάμωσης της μνήμης.
- ▶ Να ενισχυθεί η εκπαίδευση και η κατάρτιση των επαγγελματιών υγείας σχετικά με την άνοια.
- ▶ Να αναγνωριστούν νομοθετικά οι ασθενείς με άνοια ως άτομα με αναπηρία και να κατοχυρωθούν τα δικαιώματά τους.
- ▶ Παροχή φροντίδας επί εξωτερικής βάσης.

Έρευνα

- ▶ Να ενισχυθεί η έρευνα στον τομέα της πρόληψης, της μείωσης των παραγόντων κινδύνου και της καθυστέρησης της εμφάνισης της νόσου.
- ▶ Να προσδιοριστούν οι ανάγκες των ασθενών με άνοια, των περιθαλπόντων και των οικογενειών τους.

Παροχή υπηρεσιών σε ασθενείς με άνοια από τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

Περιλαμβάνει ένα σύνολο ψυχοκοινωνικών προσεγγίσεων ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες του κάθε ατόμου, σε ατομικό ή ομαδικό επίπεδο.

- ▶ Κέντρα Υγείας - Εξωτερικά Ιατρεία
- ▶ Κέντρα Ημέρας Άνοιας
- ▶ Κοινότητα
- ▶ Κατ'οίκον
- ▶ Πολυδύναμα Κέντρα Δήμων.

Υπηρεσίες που προσφέρονται στο πλαίσιο των Κέντρων Υγείας - Εξωτερικά Ιατρεία

- ▶ Ψυχιατρική εξέταση
- ▶ Κλινικές διαγνωστικές δοκιμασίες
- ▶ Φαρμακευτική αγωγή
- ▶ Κοινωνική νοσηλευτική αξιολόγηση και παρακολούθηση
- ▶ Εργοθεραπευτική αξιολόγηση και θεραπεία
- ▶ Ψυχολογική υποστήριξη και ενημέρωση των φροντιστών των ασθενών
- ▶ Εκπαίδευση φροντιστών και συγγενών για αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων που θα αντιμετωπίσουν στην πορεία εξέλιξης της νόσου.

Κέντρα Υγείας – Εξωτερικά Ιατρεία

- ▶ **Παραπομπές:** γίνονται δεκτές από το Δημόσιο, Ιδιωτικό τομέα και από το ίδιο το άτομο/ οικογένεια
- ▶ Στελεχώνονται από διεπαγγελματική ομάδα
- ▶ Προσφέρεται τακτική παρακολούθηση της πορείας της νόσου στο χρόνο.

Είναι γενική παραδοχή ότι...

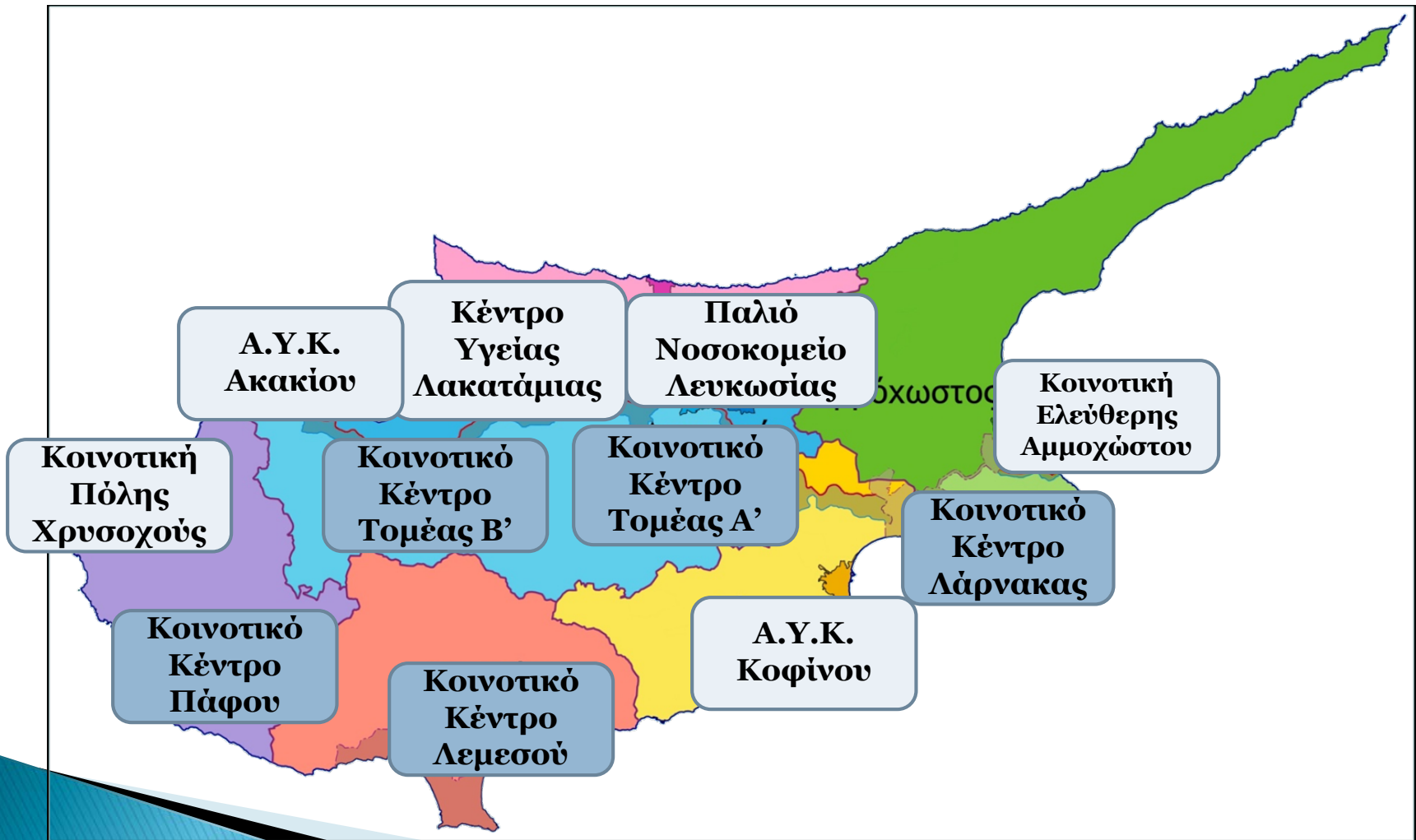
- ▶ Η υγεία είναι συνάρτηση βιολογικών οικονομικών, και κοινωνικών παραγόντων.
- ▶ Η θεραπεία δεν είναι ευθύνη ενός ή δύο επαγγελματιών
- ▶ Η διεπαγγελματική συνεργασία αποτελεί επίκεντρο στη θεραπεία της άνοιας καθώς έτσι επιτυγχάνεται η πληρέστερη αντιμετώπιση των ασθενών και η παροχή επαρκούς και υψηλής ποιότητας φροντίδας υγείας (ολιστική προσέγγιση).

Διεπαγγελματική ομάδα

Η συμμετοχή **Κοινωνικού Λειτουργού**, ως μέλους της Διεπαγγελματικής Ομάδας θα διευκόλυνε τη συνεργασία μας με τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας για την αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων των ασθενών.

Δίκτυο Υ.Ψ.Υ. – Τόπος Δράσης

Δίκτυο Εξωτερικών Ιατρείων

Τα ιατρεία αυτά είναι οι κύριοι άξονες πρόσβασης των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας από και προς την κοινότητα.

Το δίκτυο επεκτείνεται και αναβαθμίζεται συνεχώς ώστε να ,
►είναι δυνατή η εύκολη και έγκαιρη πρόσβαση των ασθενών σε αυτά,
►να παρέχεται ολιστική φροντίδα

Τομέας Α'	Τομέας Β'	Λεμεσός	Λάρνακα	Πάφος
Π.Γ.Ν. Λευκωσίας	Στροβόλου	Π. Ν. Λεμεσού	Π.Ν.Λάρνακας	Γ.Ν. Πάφου
Αγλαντζιάς	Αγ.Δομετίου		Κοφίνου	Π. Χρυσοχούς
Καϊμακλίου	Λακατάμειας		Αθηαίνου	
Λατσιών	Ευρύχου		Παραλιμνίου	
Ιδαλίου	Ακακίου			
	Έγκωμης			
	Παλιομέτοχο			

Συνεργασία Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας με την κοινότητα και τον εθελοντισμό

Κέντρα Ημέρας Άνοιας

▶ Λειτουργούν

▶ Λευκωσία

- Καϊμακλί, Κοινοτική Στέγη Αρχάγγελος Μιχαήλ,
- Λυθροδόντα, Κοινοτική Στέγη Άγιος Θεράπων

▶ Λεμεσό

- Παγκύπριος Σύνδεσμος Στήριξης Ατόμων με Alzheimer
- Φιλανθρωπικός Σύνδεσμος Στήριξης ατόμων με άνοια «ΙΘΑΚΗ»

Στα Κέντρα Ημέρας Άνοιας παρέχονται:

- Μη φαρμακευτικές θεραπείες με προγράμματα νοητικής ενδυνάμωσης σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο
- Εκπαίδευση συγγενών και φροντιστών για την αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων που θα αντιμετωπίσουν στην πορεία εξέλιξης της νόσου
- Εκπαίδευση προσωπικού
- Νοσηλευτικές παρεμβάσεις
- Εργοθεραπευτικές παρεμβάσεις.

Θεραπευτικές παρεμβάσεις από άλλους επαγγελματίες υγείας π.χ. φυσιοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, μουσικοθεραπευτές.

Συνεργασία Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας με άλλους φορείς:

- Παγκύπριο Σύνδεσμο Στήριξης Ατόμων της νόσου Alzheimer
- Φιλανθρωπικό Σύνδεσμο Στήριξης ατόμων με άνοια «ΙΘΑΚΗ»
- Πολυδύναμα Κέντρα Δήμων
- Στέγες Ηλικιωμένων
- ΤΕΠΑΚ
- Πανεπιστήμιο Κύπρου
- Τμήμα Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες.

Περισσότερες πληροφορίες

- ▶ Έντυπο υλικό

- ▶ www.moh.gov.cy/mhs

Ευχαριστώ
πολύ
για την
προσοχή σας